

Tarih : 16.05.2019

Sayı : 2019- 14

Konu : Personele Aynı Olarak Verilen Ödemelerin Vergisel Boyutu

Personele Verilen Erzak Paketleri (Aynı Yardım)

GVK'nun 61. Maddesi'nde ücret aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

“Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve **ayınlar** ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı **veya başka adlar altında ödenmiş olması** veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.”

Görüldüğü gibi ayın şeklinde yapılan ödemelerin ücret olduğu açıkça belirtilmiştir.

İlgili kanunun istisna ve muafiyetler kısmında ise aynı yardımlara yönelik istisnalar sayılmış olup aynı yardım niteliğindeki ramazan paketleri bu istisnalar arasında yer almadığından ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

KDV Kanunu'nun 3. Maddesinde düzenlenen hükme göre; vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi katma değer vergisi uygulaması açısından teslim sayılmaktadır. Bu sebeple yapılan işlem aynı zamanda katma değer vergisi hesaplanmasını gerektirmektedir.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin I/B-5. Bölümünde belirtildiği üzere; KDV uygulamasında personele bedelsiz sağlanan menfaatlerden aşağıda sayılanlar vergiye tabi tutulmaz:

- a) Personele işyerinde veya müstemilatında yemek verilmesi,
- b) Personele yatacak yer veya konut tahsisi,
- c) Personelin toplu olarak işyerine gidip gelmesini sağlamak amacıyla yapılan taşıma hizmetleri,
- ç) Personele demirbaş olarak verilen giyim eşyası.

İşletmenin iktisadi faaliyetini sürdürebilmesi için yapılan ve işletmede yaratılan katma değer bir unsuru olan bu masraflar, maliyetin bir parçası olduğundan, personele tahsis sırasında vergiye tabi tutulmaz, bu mal ve hizmetlerin iktisabında yüklenilen vergiler ise genel hükümlere göre indirim konusu yapılabilir.

Buna göre katma değer vergisi açısından durum ilgili aynı yardımlara ilişkin alış sırasında ödenen katma değer vergisinin indirilmemesi yönündedir. Eğer indirim konusu yapılmış ise aynı yardımın yapıldığı dönemde indirim hesaplarından çıkarılıp ilave edilecek katma değer vergisi olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Özetleyecek olursak;

Aynı yardım niteliğinde olan ramazan paketlerinin personele teslim edilmesi dolayısıyla;

- 1) KDV dahil toplam tutar net ücret olarak dikkate alınmalıdır.
- 2) Bu net ücret her bir personelin içinde bulunduğu gelir vergisi dilimine dair gelir vergisi oranı (+) damga vergisi oranı toplamına göre brütleştirilecektir.
- 3) Brüt tutar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi hesaplanacaktır.
- 4) Aynı yardımlar için sigorta primi ve işsizlik sigortası primi hesaplanmayacaktır.
- 5) Ramazan paketi alımları sırasında ödenen KDV indirilmeyecek veya daha önce indirim konusu yapılmışsa bordronun düzenlendiği ay indirim ile ilgili iptal kaydı yapılacaktır.

Söz konusu işleme ait muhasebe kayıtları ise aşağıdaki gibi olacaktır:

Alım Faturasının Muhasebe Kaydı

157-Diğer Stoklar	100,00		
191-İndirilecek KDV	18,00		
		320-Satıcılar	118,00

Personelin % 15 gelir vergisi diliminde olduğunu varsaydığımızda 118,00 TL tutarın brütü damga vergisi oranı da dikkate alınarak 140,07 TL olmaktadır. (Gider hesabı personelin durumuna göre 720, 730, 740, 750, 760 ve 770 hesaplara kaydedilmelidir.)

Ayın Olarak Verilen Yardımın Muhasebe Kaydı

770-Genel Yönetim Giderleri	140,07		
		335-Personele Borçlar	118,00
		360-Ödenecek Vergi ve Fonlar	22,07

(%15 Gelir Vergisi : 21,06) (%07,59 Damga Vergisi : 1,06)

335-Personele Borçlar	118,00		
		157-Diğer Stoklar	100,00
		391-İlave Edilecek KDV	18,00

Unutulmamalıdır ki, örnekte personelin tamamı için %15 vergi oranı dikkate alınmış olmakla birlikte her bir personel için ayrı ayrı aynı yardımın yapıldığı dönemde kümülatif matrahına göre vergilendirilmesi gereken vergi oranı dikkate alınmalı ve brütleştirme buna göre yapılmalıdır.

Vakıf ve Derneklere Bağışlanan Erzak Paketleri

Herhangi bir statüsü bulunmayan vakıf ve derneklere yapılan bağışların vergi matrahından düşülmesi mümkün değildir. Ancak bakanlar kurulunca **vergi muafiyeti** tanınan vakıflara ve **kamuya yararlı** derneklere **makbuz karşılığı** yapılan aynı yardımlar vergi matrahının **%5'i** ile sınırlı olmak üzere vergiden düşülebilecektir.

Ayrıca **gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan vakıf ve derneklere** yapılan aynı yardımların ise **tamamı** vergi matrahının hesaplanması sırasında indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Her iki durumda da mükelleflerce **fatura** düzenlenmesi ve açıklama kısmına bunun bağış ve yardım karşılığı bir teslim olduğu yazılmalıdır.